

ผู้คงแก่เรียน

นำเสนอเมื่อ : 17 มิ.ย. 2552

ธรรมะ กับ ชีวิต

ทุกคนล้วนอยากเป็นผู้มีความรู้ เป็นผู้คงแก่เรียน หรือเป็นพหูสูต เพราะเชื่อว่าความรู้สามารถที่มีจะตอบสนองความต้องการ และแก้ปัญหาในสิ่งเราต้องการได้อีกทั้งเป็นเครื่องมือนำทางให้การดำเนินชีวิตไปในทิศทางที่ชอบ ประกอบด้วยคุณธรรม นำพาให้ชีวิตมีความสุขที่ยั่งยืน ในปัจจุบัน และอนาคต

ยามมีปัญหา ความรู้ก็จะทำให้เราสามารถเข้าใจ มองเห็นแนวทาง และเข้าแก้ไขปัญหามาสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ไม่มีร่องรอยความบอบช้ำให้เกิดในดวงใจ และไร้ร่องรอยบนร่างกาย

ยามมีความทุกข์ กลุ่มอกกลุ่มใจ และ มีความหว่าเหว่ ยังมีความรู้เป็นเพื่อน ทำให้เรามองเห็นทางออก ไม่มีติดขัดตัน ไม่คิดทำร้ายตัวเอง และไม่คิดสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้กับคนอื่น

ยามที่อยู่ในภาวะจิตตกต่ำ ความรู้ทำให้เราคิดพิจารณาไตร่ตรองจนเกิดปัญญา หาแนวทางที่จะยกสภาวะจิตใจสูงขึ้นได้อย่างไร และทำอย่างไรจะให้จิตอยู่ในภาวะสงบ ไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของกิเลส และพลังมาจากภายนอก มีสภาวะจิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ในสภาพถูกกักขังและหวังเหนี่ยว

แต่คนเราทุกคนก็ไม่สามารถจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และคงแก่เรียนเป็นพหูสูตได้ ทั้งนี้เพราะขาดองค์คุณของพหูสูต 5 ประการ (ธรรมบุญชีวิต : พระพรหมคุณาภรณ์) คือ

1. พหูสูตตา ฟังมาก คือเล่าเรียน สดับฟัง รู้เห็น อ่าน สังสมความรู้ในด้านนั้นใหม่มากมายกว้างขวาง

2. ฐตา จำได้ คือจับหลักหรือสาระได้ ทรงจำเรื่องราวหรือเนื้อหาสาระไว้ได้แม่นยำ

3. วจสา ปริจิตา คล่องปาก คือท่องบ่น หรือใช้พูดอยู่เสมอ จนแคล่วคล่องจัดเจน ใครสอบถามก็พูดแจ่มแจ้งได้

4. มนสาอนุเปกชิตา เจนใจ คือใส่ใจนึกคิดจนเจนใจ นึกถึงครั้งใด ก็ปรากฏเนื้อความสว่างชัดเจน มองเห็นโลงตลอดไปทั้งเรื่อง

5. ทิฏฐิยา สุปฏิวิทธา ขบได้ด้วยทฤษฎี คือ
เข้าใจความหมายและเหตุผลแจ่มแจ้งลึกซึ้ง รู้อิทั๋ไปที่มา เหตุผล
และความสัมพันธ์ของเหือหา และรายละเอียดต่าง ๆ

ผู้หวังที่จะเป็นผู้มีความรู้ ผู้คงแก่เรียน หรือเป็นพหุสูต
ก็ควรที่จะนำองค์คุณของพหุสูตดังกล่าวไปพิจารณา
หากแผนทานปฏิบัติได้ครบตามองค์คุณดังกล่าว ความไม่รู้ก็จะลดน้อยถอยลง
ก็จะกลายเป็นคนที่มีคุณค่า ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติในที่สุด

คนที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นพหุสูต
มิใช่เพียง แต่ทำให้ตนเองเป็นคนมีคุณค่าเท่านั้น แต่ยังทำให้ครอบครัว ชุมชน สังคม
ประเทศชาติ และสังคมโลกมีคุณค่าอีกด้วย